

KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

Jyväskylän yliopisto

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2013-2016

Koulutuksen tutkimuslaitos toimii Jyväskylän yliopiston erillislaitoksena ja tekee *monitieteistä, kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävää koulutustutkimusta, joka edistää oppimista ja tukee opettajia, oppilaitoksia ja päätöksentekijöitä koulutuksen kehittämisessä muuttuvassa yhteiskunnassa*. Laitos järjestää tutkijakoulutusta ja kehittää erityisesti arviointitutkimuksen metodologiaa yhteistyössä tiedekuntien kanssa. Yhteistyöllä ja aktiivisella tiedottamisella oppilaitoksiin, opetushallintoon, työelämään, päätöksentekijöihin ja tiedotusvälineisiin edistetään tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Tutkimuslaitoksella on yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön sopimukseen perustuvia valtakunnallisia tehtäviä koulutuksen arvioinnissa ja siihen liittyvässä metodologian kehittämisessä, korkeakoulututkimuksessa, ohjausalan tutkimuspohjaisessa kehittämisessä, koulutuksen talouden tutkimuksessa sekä kasvatustieteiden julkaisu- ja tiedotustoiminnassa.

Tutkimusprofiili

Laitoksen tutkimustoiminta keskittyy koulutustutkimukseen. Koulutustutkimuksella tarkoitetaan koulutuksen rakenteisiin, prosesseihin ja tuloksiin sekä niihin vaikuttaviin yksilöllisiin, sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin tekijöihin kohdistuvaa tutkimusta. Tutkimus sijoittuu yliopiston painoaloille koulutus, oppiminen ja tulevaisuuden opetustyö sekä ihmisläheinen teknologia. Laitos on laatinut yhteisen tutkimusstrategian kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa. Sen yhteinen toteuttaminen ja tutkimusprofiilin edelleen terävöittäminen ovat keskeisiä suunnittelukauden tehtäviä. Tutkimuksen perustana on tieteellisesti korkeatasoinen, kansainvälinen tutkimus ja julkaisutoiminta sekä kansainvälisesti tehokkaasti verkottunut yhteistyö. Tutkimustyölle on ominaista myös vahvaan teoreettiseen, metodologiseen ja empiiriseen tutkimukseen pohjautuva kehittäminen, jossa tehdään läheistä yhteistyötä eri koulutusvaiheiden edustajien kanssa. Erityisesti kansainvälistä julkaisutoimintaa vahvistetaan kaikilla tutkimusalueilla.

Koulutuksen kansainvälinen vertaileva arviointitutkimus ja sen metodologia: Pitkäjänteinen osallistuminen kansainvälisiin arviointitutkimuksiin on rakentanut laitokseen vankan perustan etenkin perusopetuksen keskeisten oppiaineiden oppimisen vertailevalle tutkimukselle. Alueen tutkimuksessa keskitytään analysoimaan koulutuksen ja koulutusjärjestelmän nykytilaa ja tulevaisuutta hyödyntämällä näiden vertailevien tutkimusten (PISA, TIMSS, PIRLS, ICCS) laadukkaita aineistoja. Aineistojen jatko- ja meta-analyysillä selvitetään oppimistuloksissa tapahtunutta kehitystä sekä tulosten, opiskeluasenteiden, opetuksen ja kouluilmapiirin välisiä yhteyksiä. Lisäksi seurataan systemaattisesti koulutuksen tasa-arvon toteutumista. Tutkimusta kohdistetaan myös arvioinnin metodologiaan, erityisesti

arviointitutkimusten laadunvarmistukseen ja validiteettiin. Alueen arviointiosaamista jalostetaan kansainvälisissä koulutusvientihankkeissa tarvittavaksi asiantuntijuudeksi. Tutkimusalueen kärkihanke on OECD:n oppimistulosten arviointiohjelma PISA, jonka viimeisimmän tutkimuksen (PISA 2012) pääalueena on matematiikka. PISA-ohjelman rinnalla pyritään osallistumaan myös IEA:n TIMSS- ja PIRLS –tutkimuksiin. Aikuisten kognitiivisia perustaitoja arvioivan PIAAC-tutkimuksen ensimmäiset tulokset julkaistaan vuoden 2013 lopussa, minkä jälkeen syventäviä analyyseja jatketaan pohjoismaisena yhteistyönä. Suunnittelukaudella valmistuvat myös kansainvälisen opettajatutkimuksen (TALIS) ja korkeakouluopiskelijoiden valmiuksia arvioivan pilottitutkimuksen (AHELO) ensimmäiset tulokset. ATC21S –hankkeelle (Assessment and teaching of 21st century skills) pyritään saamaan jatkorahoitusta sen ensimmäisen vaiheen päättyessä 2013. Tutkimus- ja koulutusyhteistyötä tehdään aktiivisesti JY:n kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa *Tulevaisuuden koulutus ja yhteiskunnallinen muutos* -tutkimusalueella, mutta myös muiden yliopiston laitosten sekä Koulutuksen arviointineuvoston suuntaan. Kansainvälistä yhteistyötä etenkin julkaisemisen ja kongressitoiminnan muodossa toteutetaan laajojen OECD- ja IEA-verkoston avulla.

Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttö: Tutkimusalue profiloituu uusien, erityisesti yhteisöllisten ja pelinomaisten oppimisympäristöjen tutkimukseen. Tutkimuksen kohderyhminä ovat yksilöt ja ryhmät sellaisissa elämän eri vaiheissa ja tilanteissa, joissa teknologia on saumaton osa uudenlaisia oppimisympäristöjä. Alueen viimeaikainen tutkimus on painottunut erityisesti korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen konteksteihin. Tutkimuksessa korostuu erityisesti uusissa oppimisympäristöissä tapahtuva oppimisyhteisöjen syntyprosessien sekä yhteisöllisten oppimisprosessien ymmärtäminen ja tukeminen sosiaalisten, kognitiivisten ja kontekstuaalisten tekijöiden vuorovaikutuksen näkökulmasta. Keskeisenä tarkastelun kohteena on yksilöllisten ja yhteisöllisten prosessien välinen suhde sekä niitä välittävän vuorovaikutuksen luonne. Tutkimuksen kohteena ovat myös oppijoiden ja opettajan osallistumisen rakenteet sekä opettajan roolin uudelleen muotoutuminen uusissa oppimisympäristöissä ja pedagogisissa käytännöissä. Tutkimusperustaisen opetuksen ja oppimisympäristöjen suunnittelun avulla pyritään ymmärtämään, kuinka yhteisistä merkityksistä neuvottelu ja uuden tiedon luominen rakentuu ryhmän tai yhteisön tuottavaksi toimintatavaksi. Tutkimusalueella pyritään myös laajentamaan vallitsevia teoreettisia lähtökohtia uudenlaisten yhteisöllisen oppimisen muotojen ymmärtämiseen (esim. sosiaalisen median ja informaalin oppimisen mahdollistamat oppijälähtöiset ympäristöt). Lisäksi tutkimusalueella tutkitaan ja kehitetään innovatiivisia opetus- ja ohjauskäytänteitä ja niitä edistäviä teknologisia sovelluksia (esim. sosiaalinen media ohjauksessa).

Suunnittelukaudella yhteistyötä vahvistetaan laitoksen sisällä erityisesti oppimisen ja opettajuuden sekä ammatillisen koulutuksen tutkimusalueiden suuntaan. Kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa yhteistyötä vahvistetaan erityisesti yhteisöllisen oppimisen ja vuorovaikutuksen tutkimuksen alueella. Tutkimusalueen yhteisiä teemoja ovat mm. yhteisöllinen oppiminen ja vuorovaikutus aikuisoppijan näkökulmasta, yhteisöllinen verkko-oppiminen sekä tutkivan työskentelyn mallit ja oppimisvuorovaikutus.

Alueen kehittämistutkimus keskittyy erityisesti Peda.net-verkoston vahvistamiseen. Tutkimusalueella on käynnistynyt hanketoimintaa oppijalähtöisten oppimisympäristöjen ja uudenlaisten sähköisten oppimateriaalien kehittämiseksi uuden Peda.net-palvelukokonaisuuden ympärille ja ulkopuolisten yritysten kanssa. Suunnittelukaudella tullaan niin ikään vahvistamaan TVT:n opetusikäytön tutkimusperustaista koulutusta ja sen kehittämistä osana opettajankoulutusta (yhteinen strategisen kehittämisen hanke opettajankoulutuslaitoksen kanssa). Koulutus perustuu teknologiaa hyödyntävien, oppimisteoreettisesti perusteltujen ja pedagogisesti monimuotoisten oppimisympäristöjen tutkimukseen ja toimii vuorovaikutuksessa Peda.net-toiminnan kanssa.

Korkeakoulu- ja korkeakoulupedagoginen tutkimus: Tutkimustraditio sai alkunsa 1970-luvulla korkeakoulureformien yhteiskunnallisten ja pedagogisten vaikutusten analyysillä. Tämä tutkimustraditio kehittyi edelleen vahvana. Alueen tutkimuksessa keskitytään korkeakoulutuksen ohella kulttuurienvälisyyden ja tietotalouden tematiikoihin. Korkeakouluopiskelun, -opetuksen ja ohjauksen tutkimuksessa painopisteinä ovat korkeakouluopiskelijoiden oppimistulokset ja työelämävalmiuksia tukeva pedagogiikka sekä uudenlaisten opettajien täydennyskoulutuksen muotojen kuten vertaismentoroinnin kehittäminen. Tutkimuksen keskiössä ovat myös kysymykset koulutuksen ja tieteen yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja yhteiskunnan muutosten vaikutuksesta koulutukseen. Koulutuksen talouden tutkimusta kehitetään yhdessä kauppa- ja korkeakoulun kanssa ja tutkimus liittyy läheisesti myös kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa *yhteisen Tulevaisuuden koulutus ja yhteiskunnallinen muutos* painoalueen teemoihin. Kahden korkeakoulututkimuksen alan professuurin johdolla ja noin 20 tutkimusalueella toimivan tutkijan voimin tutkimuslaitos on Suomen johtava korkeakoulututkimuksen yksikkö. Tämän asiantuntemuksen varaan rakennetaan entistä vahvempi osaamiskeskittymä, joka erinomaisen kansallisen ja kansainvälisen verkottumisen myötä tulee profiloitumaan korkeatasoisena tutkimusyksikkönä osana Jyväskylän yliopiston vahvaa oppimisen ja koulutuksen osaamista.

Oppimisen, opetuksen ja ohjauksen prosessien tutkimus: Tutkimusalue sijoittuu kasvatustieteiden tiedekunnan ja koulutuksen tutkimuslaitoksen yhteisessä tutkimusstrategiassa tutkimusalueisiin *Oppimisen, opettamisen ja ohjauksen prosessit ja Ammatti-identiteetit, urapolut ja osaaminen työelämän muutoksessa*. Yhteisenä tavoitteena on vahvistaa elinikäisten opinpolkujen tutkimusta yhteistyössä tiedekunnan tutkijoiden kanssa. Alueen tutkijoiden vahvoja kansainvälisiä positioita muun muassa kv-lehtien toimituskunnissa ja asiantuntijaverkostoissa hyödynnetään tutkimuksen tunnettuuden vahvistamisessa, rahoituksen monipuolistamisessa ja asiantuntijuuden tuotteistamisessa.

Vahvuusalueella toimii koulutuksen tutkimuslaitoksessa kaksi tutkimusryhmää. *Oppiminen ja opettajuus muutoksessa* –ryhmässä tarkastellaan oppimisen, opetuksen ja ohjauksen kysymyksiä korkeakoulutuksessa sekä korkeakoulutettujen täydennyskoulutuksessa ja työelämässä. Korkeakouluopiskelun tutkimus keskittyy opiskelua, oppimisprosesseja, tieteellisen ajattelun kehittymistä ja muita oppimistuloksia koskeviin kysymyksiin. Opettajien ammatillisen kehittymisen tutkimus kohdistuu uudensuunnaamiseen osaamisen kehittämisen muotoihin. Näille päälinjoille yhteisiä teemoja ovat ohjaukseen ja mentorointiin liittyvät kysymykset, yhteisöllinen oppiminen sekä globaalikasvatuksen haasteet.

Oppiminen, koulutus ja työelämä -tutkimusryhmän tehtävänä on tutkia koulutuksen ja työelämän välisiä suhteita ja siirtymiä koulutusjärjestelmän ja yhteiskunnan

vuorovaikutuksen, oppilaitosten toiminnan ja työelämäyhteistyön, opettamisen, oppimisen ja osaamisen kehittymisen sekä elinikäisen ohjauksen näkökulmista. Tutkimusryhmän työ kohdistuu ennen kaikkea toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, korkeakoulutukseen ja aikuiskoulutukseen sekä niiden niveltäisiin (siirtymät, opintourat). Myös työssä oppiminen ja osaaminen elinikäisen ja elämänlaajuisen oppimisen konteksteissa ovat kiinnostuksen kohteita. Elinikäisen ohjauksen tutkimuksen painopisteenä ovat ohjausjärjestelmiin ja ohjausjärjestelyihin liittyvät kysymykset, joita tarkastellaan monihallinnollisena, elinikäiseen oppimiseen liittyvänä systeemisnäkökulmana.

Osana valtakunnallista tehtäväänsä laitos kehittää kasvatusalan tutkimuksen *viestintä- ja julkaisutoimintaa*. Laitos huolehtii valtakunnallisten tieteellisten Kasvatus- ja uudistetun Yliopistopedagogiikka-aikakausjulkaisujen sekä Kasvatusalan tutkimuksia –sarjan julkaisemisesta sekä Koulutuksen arviointineuvoston raporttien julkaisemisesta ja markkinoinnista. Laitoksen omien ja kasvatusalan kansallisten julkaisujen osalta tavoitteena on lisätä kansainvälistä näkyvyyttä ja toimia tässä myös väylänä muille kasvatusalan yksiköille. Konkreetit toimenpiteet kootaan kansainvälisen julkaisemisen ja tiedottamisen ohjelmaan. Kansainvälistymisen rinnalla varmistetaan tutkijoiden tutkimustiedon kansallinen välittyminen ja vaikuttavuus.

Laitos vakiinnuttaa ja vahvistaa asemaansa kasvatusalan julkaisemisen ja sitä koskevan tiedottamisen valtakunnallisena keskuksena. Kasvatusalan tutkimustiedon vaikuttavuutta ja näkyvyyttä lisätään tiedottamista ja markkinointia tehostamalla. Yliopiston sisällä tehdään yhteistyötä ja lisätään yliopiston kasvatusalan näkyvyyttä yhteistyössä kasvatustieteiden tiedekunnan ja yliopiston viestinnän kanssa.

Tunnettuus- ja sidosryhmätutkimuksen (2011) mukaan laitos on onnistunut luomaan varsin positiivisen julkisuuskuvan tiedeyhteisön, opetushallinnon sekä opettajien ja rehtoreiden keskuudessa. Tutkimuksen perusteella laitos kehittää erityisesti internet-sivujaan tiedonvälitys- ja vuorovaikutuskanavana, tiedottamista suoraan kohderyhmille ja eri sidosryhmien suosimia tiedotusvälineitä käyttäen. Laitos uusii viestintäohjelmansa tulosten ja toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Yhteistyö yliopiston sisällä

Tutkimuslaitos ja kasvatustieteiden tiedekunta ovat laatineet yhdessä maaliskuussa 2012 valmistuneen Jyväskylän yliopiston kasvatusalan kehittämisen suunnitelman 2012-2013 (Muutoksella mainetta). Suunnitelman toimeenpano, arviointi ja yhteistyön edelleen vahvistaminen ovat suunnittelukauden keskeisiä tehtäviä. Tavoitteena on vahvistaa kasvatusalan tutkimuksen kansainvälistä tasoa ja koulutuksen laatua sekä lisätä toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tavoitteena on myös luoda yliopistoon uusi toiminnallinen malli, jossa kaksi hallinnollisesti itsenäistä yksikköä yhdistävät asiantuntijuusalueitaan toiminnallisesti laadukkaammiksi, tehokkaammiksi ja vaikuttavammiksi kokonaisuuksiksi. Tuloksena on vuoden 2014 alussa

- yhteiset ja toimivat tutkimusalueet ja kansainväliset tutkimuksen kärjet,
- uudistetut tutkimus- ja kompetenssiperustaiset koulutukset,
- tutkimusperustaista koulutusvientiä tukevat rakenteet,
- uudistetut johtamisrakenteet sekä tuki- ja hallintopalvelut, sekä
- yhteistyötä edistävät tilaratkaisut.

Uudistuksen onnistunut toteutus edellyttää molempien yksiköiden henkilöstöltä ja erityisesti johdolta huomattavia ponnisteluja ja runsasta ajankäyttöä. Toisaalta uudistustyön tuloksena syntyvä toimintamalli tuottaa runsaasti koko yliopiston tasolla hallinnollisissa uudistuksissa hyödynnettävissä olevaa empiiristä tietoa. *Hankkeen riittävän koordinoinnin ja dokumentoinnin varmistamiseksi esitetään, että yliopisto kohdentaa hankkeeseen strategista rahoitusta 100 000 €.* Kyseisillä varoilla palkataan hankkeelle projektipäällikkö sekä osoitetaan rahoitusta hankkeeseen kohdistuvaan tutkimukseen. Koordinaattorin tehtäviä on kuvattu tarkemmin liitteessä 3.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on osoittamassa sopimuskaudella Jyväskylän yliopistolle vuosittain 200 000 € koulutuksen talouden tutkimuksen kehittämiseen. Tätä koskeva hanke-esitys on laadittu tutkimuslaitoksen ja kauppakorkeakoulun yhteisenä esityksenä keväällä 2012, jolloin hankkeen kokonaiskustannusarvioksi määritettiin vuosittain 500 000 €. Ministeriön myöntämällä varoilla on tarkoitus perustaa kevään 2012 esityksen mukaisesti professorit (2) kauppakorkeakouluun ja koulutuksen tutkimuslaitokseen. Professorien alan määrittelystä neuvotellaan myös kasvatustieteiden tiedekunnan, erityisesti rehtori-instituutin, kanssa. Hanke tarjoaa myös erinomaiset edellytykset kehittää jo kuntien koulutoimeen kohdistuneessa PARAS -hankkeessa käynnistynyttä allianssiyhteistyötä Tampereen yliopiston hallintotieteiden tutkimuksen kanssa. Professorien riittävien tutkimusedellytysten, tutkijakoulutuksen käynnistämisen, kansainvälisen tutkijaliikkuvuuden sekä kansainvälisen koulutus- ja seminaaritoiminnan varmistamiseksi hanke-esityksessä kuvatulla tavalla hankkeen toteutuksesta vastaavat yksiköt esittävät, että *yliopisto osoittaa koulutuksen talouden tutkimuksen kehittämiseen strategista rahoitusta vuositasolla 300 000 €.* Täsmennetty toteutussuunnitelma on liitteenä 2.

Laitos työstää keskeisiä tutkimuslöydöksiä koulutusta ja sen kehittämistä palveleviksi työvälineiksi ja palvelukonsepteiksi yhteistyössä etenkin EduCluster Finlandin kanssa. PISA-tutkimuksen myötä kasvanutta koulutusalan osaamisen kysyntää hyödynnetään erityisesti laitoksen kansainvälisen arviointitutkimuksen osaamisen alueilla. Ihmislähtöisen tietotekniikan alueella panostetaan Peda.net -verkko-oppimisympäristöön sisältyvien työvälineiden jatkokehittämiseen sekä markkinointiin. Laitos osallistuu myös muihin omien asiantuntijuusalueidensa hankkeisiin, kun ne tukevat laitoksen tutkimusprofiilin vahvistumista.

Valtakunnallisen ohjausalan osaamiskeskuksen vahvistaminen on suunnittelukauden keskeisiä tehtäviä. Hyvät lähtökohdat tälle antaa Eurooppalaisen ohjausalan verkoston (ELGPN) koordinoinnin myötä syntyneiden yhteistyösuhteiden tehokas hyödyntäminen. Tämä avaa uusia mahdollisuuksia ohjausalan tutkimuksen kansainväliselle rahoitukselle sekä tutkimukseen pohjautuvien toimintakonseptien ja koulutuksen tuotteistamiselle. Ohjauksen asiantuntemus hyödynnetään myös Jyväskylän yliopiston Student –Life –toimintamallin ohjaukäytänteiden kehittämisessä.

Korkeakoulupedagogiikka on yksi laitoksen tutkimuksen painoaloja. Tutkimustyön ja siihen nojaavien kehittämishankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää monin tavoin Jyväskylän yliopiston pedagogisten käytänteiden uudistamisessa ja tietoperustaisessa ohjaamisessa. *Tätä koskeva strategisen rahoituksen esitys on liitteenä 5.*

Opettajien täydennyskoulutuksen uudenlainen järjestäminen nousee ajankohtaiseksi. Näihin tarpeisiin vastaamiseksi on luotava malleja, joilla perus-, induktio- ja täydennyskoulutus

rakentuvat yhtenäiseksi jatkumoksi. Laitoksen mentorointia koskevaa tutkimustietoa on jo pitkälle tuotteistettu täydennyskoulutuspalveluna, mutta siihen sisältyy vielä runsaasti hyödyntämättömiä mahdollisuuksia. Laitos on laatinut myös yhteistyössä opettajankoulutuslaitoksen kanssa esityksen strategisen rahoituksen suuntaamiseksi opettajien teknologian pedagogisia käyttövalmiuksia vahvistavaan hankkeeseen (liite 4). Alueen tutkimus- ja kehittämistyön tulosten tuotteistaminen edellyttää laajapohjaista yhteistyötä tutkimuslaitoksen, opettajankoulutuslaitoksen ja EduCluster Finlandin kanssa. Teema on keskeinen myös Allianssiyhteistyössä. Kansalliseksi palveluksi laajentunut TET-tori omaa asiakaspalautteen perusteella yhä paljon kasvupotentiaalia.

Laitos tukee Abu Dhabi –kouluhanketta ja etsii yhteistyössä kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa uusia tutkimusmahdollisuuksia hankkeeseen liittyen.

Selvitys syksyllä 2011 sovittujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi

Syksyn 2011 tulosneuvotteluissa sovittiin, että tutkimuslaitos ja kasvatustieteiden tiedekunta laativat yhteisen rakenteellisen kehittämisen suunnitelman yliopiston kasvatusalan tutkimuksen ja koulutuksen kehittämiseksi sekä että tutkimuslaitos varautuu kahdella henkilötyövuodella osallistumaan yliopiston koulutuksen ja tutkimuksen tuloksellisuuden kehittämiseen yhteistyössä hallintokeskuksen kanssa. Kasvatusalan kehittämissuunnitelma luovutettiin rehtorille 3.4.2012. Suunnitelman toimeenpano kattaa vuodet 2012-2013. Yliopistopalvelujen kanssa on sovittu opiskelijapalautte-aineiston analysoinnista ja raportoinnista vuoden 2012 aikana. Tämän lisäksi laitos on suunnannut voimavarojaan opiskelijavalintojen kehittämiseen yhdessä laitosten kanssa sekä ohjausalan asiantuntemuksen käyttöön Student Life –toimintakonseptin kehittämisessä ja arvioinnissa. Ohjausalan kansainvälisen yhteistyön asiantuntemuksen hyödyntämisestä Jyväskylän yliopiston sisäisen ohjausjärjestelmän kehittämiseksi ollaan laatimassa suunnitelmaa. Laitos on esitellyt tutkimustensa tuloksia, erityisesti PISA hanketta, lukuisille yliopistossa vierailleille ulkomaisille henkilöille ja ryhmille. Yliopistopalvelujen kanssa on neuvoteltu ja alustavasti sovittu laitoksen osallistumisesta mahdollisiin uusiin koulutusvientihankkeisiin esim. Chilessä.

Tutkimustoiminnan tavoitteet ja keinot

Laitoksen tutkimustoiminnan keskeiset tavoitteet ja kriteerit niiden arvioimiseksi on määritelty johtokunnan vahvistamassa tutkimusstrategiassa. Strategian mukaisesti laitos vahvistaa asemaansa koulutuksen ja opetuksen monitieteisen asiantuntijuuden rakentajana panostamalla edelleen tutkijakoulutukseen sekä kehittämällä erityisesti post doc –vaihetta ja kansainvälistä tutkijavaihtoa. Laitos osallistuu tutkijakoulutukseen yhteistyössä tiedekuntien kanssa siten, että laitoksen tutkimushankkeista valmistuu *tohtorin tutkintoja vuosittain* keskimäärin *kolme*. Tutkijakoulutuksen organisoinnin siirtyessä pääosin yliopiston omalle vastuulle laitos osallistuu tiiviisti kasvatusalan koulutusohjelman valmisteluun ja toteutukseen yhdessä tiedekunnan kanssa. Kansainvälistä verkottumista tutkijakoulutuksessa vahvistetaan muun muassa tukemalla työskentelyä ulkomaisissa yliopistoissa.

Koulutuksen vaikuttavuuden tutkimuksessa olennaisten pitkittäisaineistojen rakentaminen on keskeinen suunnittelukauden kehittämistehtävä. Koulutuksen pitkäkestoisten vaikutusten laaja-alainen analyysi korostuu entisestään yhteiskunnan osaamisvaatimusten kasvaessa ja julkisten rahoitusmahdollisuuksien kaventuessa. Vuosina 2012-13 valmistuvat mittavat uudet kouluaineistot, jotka ulottuvat myös alakoululaisten osaamiseen, luovat hyvän perustan

laadukkaille pitkittäisaineistoille. Työ liittyy olennaisesti koulutuksen talouden alkavan tutkimukseen ja keskeisiä yhteistyötahoja ovat tässä Tilastokeskus ja Helsingin yliopisto.

Laitos valmistelee kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa yhteisen tutkimusstrategian pohjalta huippuyksikkösuunnitelman. Myös muiden tiedekuntien hankkeissa voidaan toimia aktiivisena partnerina silloin, kun ne tukevat laitoksen tutkimusprofiilin vahvistumista ja edistävät laitoksen huippututkimuksen edellytysten vahvistumista.

Kansainvälistä liikkuvuutta lisätään tarjoamalla aktiivisesti työskentelymahdollisuuksia erityisesti vakiintuneille yhteistyölaitoksille. Tavoitteena on, että laitoksessa työskentelee vuosittain vähintään kaksi vieraillevaa professoria, tutkijaa tai tutkijakoulutettavaa yhteensä vähintään kuuden kuukauden ajan. Vastaavasti laitoksen tutkimushenkilökunnasta 1-2 henkilöä työskentelee vieraillevana tutkijana korkeatasoisissa kansainvälisissä tutkijaryhmissä.

Tieteellisen julkaisemisen tavoitteena on, että laitos tuottaa vakinaista tutkijaa kohden laskennallisesti kaksi kansainvälistä referee-julkaisua vuosittain. Johtuen lähinnä tutkimuksen sisällöstä ja tavoitteista, julkaisukanava voi joissain tapauksissa olla perustellusti myös kansallinen. Julkaisufoorumin määrittämien luokkien 2-3 osuutta julkaisukanavana lisätään. Kansallisia julkaisuja tuotetaan erityisesti puheenvuoroina koulutuksen kehittämisen ajankohtaisista kysymyksistä. Laitoksen uudistetun julkaisustrategian mukaisesti tutkijat julkaisevat tutkimustuloksiaan entistä enemmän korkeatasoisissa tiedelehdissä. Laitos järjestää kansainvälisen tieteellisen kirjoittamisen ja julkaisemisen koulutusta yhdessä kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa, etsii aktiivisesti yhteyksiä tiedelehtien ja arvostettujen kirjasarjojen toimituksiin sekä lisää senioritutkijoiden, kansainvälisten kumppaneiden ja tutkijakoulutettavien yhteisjulkaisemista sekä järjestää kielentarkastuspalvelua. Tutkijoiden urasuunnittelu ja kansainvälisten julkaisuvalmiuksien kehittyminen ovat keskeinen osa kehityskeskusteluja ja henkilökohtaisia kehityssuunnitelmia.

Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen määrää pyritään lisäämään ja ponnistelut suunnataan vahvistamaan laitoksen kansainvälistä tutkimusprofiilia. Erityisesti pyritään vahvistamaan tieteellisin kriteerein kilpaillun ja kansainvälisen rahoituksen osuutta. Muu ulkoinen rahoitus, kuten esimerkiksi EU:n eri toimenpideohjelmista haettavat resurssit, integroidaan kiinteästi laitoksen vahvuusalueisiin vahvistamaan erityisesti laitoksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja näkyvyyttä. Tavoitteena on lisätä verkostomaisia monitieteisiä ja tieteellisesti kunnianhimoisia konsortiohankkeita, jotka rakennetaan useiden tutkimusryhmien yhteistyönä, yksittäisten hankehakemusten sijaan. Rahoituksen haussa hyödynnetään laitoksen kansainvälisiä yhteistyöverkkoja ja toisaalta yhteishankkeet vahvistavat jo olevaa yhteistyötä. Ulkoisen rahoituksen keskeisiä kansallisia lähteitä ovat Suomen Akatemia ja TEKES.

Tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta lisätään vahvistamalla verkottumista, vuorovaikutteisuutta ja muita tutkimustiedon levittämisen keinoja koulutuksen tutkimuksen, arvioinnin ja kehittämisen alueella toimivien yksiköiden kanssa. Toimintamuotoina ovat mm. yhteiset seminaarit, julkaisut ja hankeyhteistyö. Laitos tukee ja vahvistaa tutkimuspohjaisia hankkeita, joilla pyritään kehittämään yhdessä oppilaitosten kanssa muun muassa niiden pedagogisia käytänteitä ja arviointivälineitä. Tutkijat osallistuvat asiantuntijoina muun muassa uusien opetussuunnitelmien perusteiden valmisteluun ja muihin oman asiantuntijuusalueensa keskeisiin koulutuksen kehittämishankkeisiin.

Henkiset ja taloudelliset voimavarat

Laitoksen henkilöstön asiantuntemuksen ja talouden kehittäminen nojaa suunnittelukaudella tutkimusprofiilin vahvistamiseen ja edelleen terävöittämiseen. Laitoksen ensisijaisena tavoitteena vapautuvia tehtäviä täytettäessä ja uusia tehtäväalueita perustettaessa on varmistaa riittävän korkeatasoinen ja monipuolinen asiantuntemus keskeisillä tutkimusalueilla painottaen erityisesti huippuosaamista ja toiminnan kansainvälisyyttä. Yhtä lailla varmistetaan myös se, että tutkimuksen tukitehtävät, jotka usein edellyttävät vaativaa osaamista tietyllä erityisalueella, kyetään hoitamaan tehokkaasti ja asiantuntevasti. Laitoksen henkilöstösuunnitelma on liitteenä1.

Ulkoisen rahoituksen kehittäminen nivoutuu olennaisesti vahvuusalueiden tutkimustoiminnan asiantuntijuuden vahvistamiseen ja sen tehokkaaseen hyödyntämiseen erilaisissa tutkimustehtävissä ja yhteiskunnallisissa palvelutehtävissä. Ulkoista rahoitusta vahvistavat toimet suunnataan ensi sijassa akateemisen rahoituksen lisäämiseen, erityisesti Suomen Akatemian rahoitusosuuden kasvattamiseen, sekä kansainväliseen rahoituspohjan laajentamiseen erityisesti kilpailujen ohjelmien kautta.

Tutkimuspohjaista kehittämisrahoitusta pyritään lisäämään tietoteknologian opetuskäytön hankkeissa, esimerkiksi Peda.net-konseptin ja opettajien mentoroinnin kehittämisessä. Tällöin yhteistyö erityisesti EduClusterin ja Agora Centerin kanssa on keskeistä. Kaikilla tutkimusalueilla panostetaan edelleen tuotekehittelyyn, erityisesti pedagogisten työvälineiden ja ympäristöjen rakentamiseen, sekä valmiuksien vahvistamiseen erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin asiantuntijatehtäviin.

Arviointitutkimuksen toimintaedellytyksiä vahvistetaan yhteistyössä kansainvälisten arviointihankkeiden rahoittajien kanssa. Hankkeiden määrän ja laajuuden kasvettua nopeasti viime vuosina laitoksen asiantuntemus on ollut liiaksi sidottu aineistojen hankintaan. Aineistojen analyysiin ja etenkin niiden raportointiin ei ole voitu osoittaa riittävästi voimavaroja. Laajojen ja laadukkaiden aineistojen hyödyntäminen laitoksen tieteellisen asiantuntemuksen vahvistamiseen edellyttää hankerahoituksen vahvistamista sekä yliopiston ulkopuolelta hankittavan tutkimus- ja tutkijakoulutusresurssien lisäämistä tällä alueella.